

Zadanie 1.8. Wykonywanie analiz jakości substancji czynnych i środków ochrony roślin na rzecz kontroli urzędowej obrotu środkami ochrony roślin

Kierownik zadania: mgr Joanna Rolnik

Zadanie jest realizowane w celu zapewnienia bezpieczeństwa i jakości środków ochrony roślin dostępnych na polskim rynku. Jego głównym celem jest weryfikacja, czy środki ochrony roślin spełniają wymogi określone podczas rejestracji oraz wytyczne FAO/WHO dla pestycydów. Działania te stanowią część obowiązków Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) i są prowadzone we współpracy z Instytutem Ochrony Roślin – Państwowym Instytutem Badawczym. Finansowanie zapewnia dotacja celowa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W ramach realizacji zadania inspektorzy PIORiN pobierają próbki środków ochrony roślin na terenie całego kraju, zarówno w opakowaniach jednostkowych, jak i większych (> 5 l/kg). Pobieranie próbek odbywa się według ustalonego harmonogramu i zasad statystycznego doboru, które uwzględniają rodzaj środka, jego zastosowanie oraz typ formulacji. Dzięki temu laboratorium otrzymuje próbki reprezentatywne dla całego spektrum środków ochrony roślin dostępnych w obrocie. Analizy laboratoryjne przeprowadzane są w Laboratorium Badania Jakości Środków Ochrony Roślin w Oddziale IOR – PIB w Sośnicowicach, przy zastosowaniu metod akredytowanych zgodnie z ISO/IEC 17025:2018-02. Badania obejmują ocenę zawartości substancji czynnych, obecności istotnych zanieczyszczeń, a także szeroki zakres właściwości fizykochemicznych, takich jak stabilność emulsji, gęstość, zwilżalność, rozpuszczalność, pH, czy zawartość wody. Kontrola dzieli się na dwa główne rodzaje. Kontrola podstawowa obejmuje planowe badania próbek pobieranych z sieci handlowych, przy czym wszystkie preparaty są grupowane statystycznie w oparciu o dane historyczne, liczbę zarejestrowanych środków oraz wielkość sprzedaży. Kontrola interwencyjna natomiast jest prowadzona w odpowiedzi na skargi użytkowników, podejrzenia fałszerstw lub działania organów ścigania. Po zakończeniu badań, wyniki opracowywane są w formie sprawozdań, które zawierają szczegółowe informacje o zastosowanych metodach i uzyskanych wynikach oraz opinię dotyczącą dopuszczenia lub wycofania danej partii środka z obrotu i użytku. Tak przygotowane sprawozdania przekazywane są do Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa, umożliwiając podejmowanie decyzji administracyjnych oraz prowadzenie działań kontrolnych.

Realizowane zadanie stanowi kluczowy element systemu nadzoru nad jakością środków ochrony roślin w Polsce. Dzięki regularnym kontrolom, rzetelnym

analizom laboratoryjnym oraz sprawnemu obiegowi informacji możliwe jest utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa produktów dostępnych na rynku.